

TRADUCCIONS, 1996

Gonzalo Constenla Bergueiro

Universidade de Vigo

O volume de títulos traducidos ó noso idioma durante o pasado ano de 1996 ben pode presentar unha radiografía do estado e ¿progreso? da normalización social do galego. Coma en moitas outras fronteas, obsérvase un claro retroceso que acompaña á mensaxe que se guinda desde certos medios oficiais de que “non hai que pasar da raia”. A tendencia, xa recollida no número anterior de *Viceversa*, prodúcese tanto en cifras globais coma en parciais, nos distintos xéneros e tipoloxías, agravándose visiblemente no caso da poesía, o teatro e o ensaio. Non se trata de sermos pesimistas nin catastrofistas, pero os números cantan e, para os que cremos que a traducción é un elemento indispensable no proceso de restauración cultural do noso país e no afortalamiento do sistema literario galego, os datos convidan á preocupación e negan outra vez máis a ladaíña da normalidade harmónica.

Tocante á tipoloxía textual, a narrativa infantil e xuvenil segue sendo a máis abundosa á hora de proporcionar títulos con orixinais de linguas estranxeiras, o cal sempre dá pé a unha dobre lectura: que as causas hai que buscalas en factores de mercado (o ensino absorbe toda esta produción editorial) pero que non deixa de ser un dato positivo o feito de que os lectores adultos do mañá contén hoxe cunha relativamente ampla oferta de títulos. Tal tendencia tampouco é novidosa, o mesmo que á da reducida variedade da procedencia lingüística dos textos orixinais, entre os que sobrancean o inglés e o español, nun primeiro plano, e catalán e francés nun afastado segundo lugar, no medio dunhas escasas pingas de latín, portugués, alemán e italiano.

Fronte a este preocupante estado da cuestión, cumpriría salientalo rigor e tenacidade que se observa na política editorial que verbo da traducción manteñen algunhas das empresas do libro do país, moi destacadamente a Editorial Galaxia no que respecta á publicación en galego de obras canónicas das diferentes literaturas nacionais europeas no xénero narrativo, o retomado esforzo de Edicións Xerais de Galicia de relanza-la colección de narrativa

“Grandes do noso tempo” e de presentar unha nova colección de poesía, “Ablativo Absoluto”, onde as versións bilingües van ter un destacado protagonismo, a briosa iniciativa editorial emprendida polo colectivo Tris Tram que parece encamiñada a especializarse no xénero do conto, a coraxosa aposta de Edicións Laiomento pola tradución, sobre todo no xénero ensaístico e teatral, ou o renovado compromiso co público infantil e xuvenil de Obradoiro, Sálvora, Edelvives ou Everest-Galicia, entre outras.

1. NARRATIVA

AUSTER, Paul. *Mr. Vertigo*. Trad. de Xosé Antón L. Dobao. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco, 1996.

CRUZ, Bento da. *O lobo guerrilleiro*. Trad. de Ramona Fuentes Arias. Vigo: Xerais, 1996.

Contos Celtas. Trad. de Equipo Tris Tram. Lugo: Tris Tram, 1996.

DICKENS, Charles. *Contos de fantasmas*. Trad. de Equipo Tris Tram. (2ª edición). Lugo: Tris Tram, 1996

FRANCE, Anatole. *A illa dos pingüíns*. Trad. de Rafael Chacón Calvar. Santiago de Compostela: Laiomento, 1996.

HOFFMAN, E. T. Amadeus. *Contos de Hoffman*. Trad. de Marta Ares Fontenla e María Xesús Lama López. Lugo: Tris Tram, 1996.

HUXLEY, Aldous. *Un feliz mundo novo*. Trad. de Anxo Romero. Vigo: Xerais, 1996.

MANZONI, Alessandro. *Os noivos*. Trad. de Xavier Rodríguez Baixeras. Vigo: Galaxia, 1996.

PÀMIES, Teresa. *Rosalía non estaba alí*. Trad. de Andrés Pociña López. Sada: Do Castro, 1996.

POE, Edgar A. *Contos*. Lugo: Equipo Tris-Tram, 1996.

SALINGER, J. D. *O vixía no centeo*. Trad. de Xosé Ramón Fernández Rodríguez. Vigo: Xerais, 1996 (1ª edición, 6ª impresión).

SAND, George. *Diario íntimo*. Trad. de Antonio Pichel. Santiago de Compostela: Laiomento, 1996.

SCOTT, Walter et alii. *Contos de fantasmas*. Trad. de Equipo Tris Tram. Lugo: Tris Tram, 1995.

STENDHAL. *Vermello e negro*. Trad. de Antonio Pichel. Vigo: Galaxia, 1996.

TABUCCHI, Antonio. *Nocturno hindú*. Trad. de Onofre Sabaté. Santiago de Compostela: Positivas, 1996.

2. POESÍA

ATXAGA, Bernardo. "Nunha pizzería de Londres. Londresko pizzerian". Ed. bilingüe do autor. *Luzes de Galiza* 27 (1996): 25.

FITZGERALD, Edward. *As Rubáiyat de Omar Khayyám*. Trad. de Plácido R. Castro. Edición bilingüe de Antonio R. de Toro Santos. A Coruña: Espiral Maior, 1996.

GODEFROID, Bernard. "Dous poetas das rúas de Bruxelas. Escolma". Trad. de Joaquín Silva. *A Trabe de Ouro*. 26 (1996): 277-282.

HEANEY, Seamus. *Traballo de campo*. Trad. de Vicente Araguas. Vigo: Xerais, 1996.

MASSE, Judith. "Dous poetas das rúas de Bruxelas. Escolma". Trad. de Joaquín Silva. *A Trabe de Ouro* 26 (1996): 283-287.

Terra, mar e lume. Poesía de Bosnia-Herzegovina, Bulgaria, Croacia, Eslovenia, Macedonia, Montenegro e Serbia. Trad. de Úrsula Heinze. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 1996.

3. DRAMÁTICA

CADAVAL, Quico. *O rei nu*. Trad. de Cándido Pazó. Cee: Talia Teatro, 1996.

KOLTES, Bernard-Marie. *A noite xusto antes dos bosques; Combate de negro e de cans*. Trad. de Henrique Harguindey Banet. Santiago de Compostela: Laiovento, 1996.

PIRANDELLO, Luigi. *Henrique IV*. Trad. de Antonio Colmenero. Santiago de Compostela: Laiovento, 1996.

YEATS, W. B. *A ola de caldo e O gato e a lúa*. Trad. de Manuel F. Vieites. A Coruña: Cadernos de Teatro 7, 1996.

4. ENSAIO

ARMAS FONSECA, Paquita. *Mouro, o eterno rebelde*. Trad. de Mª Luísa Andrade Pérez. Santiago de Compostela: Laiovento, 1996.

CICERON, Marco Tulio. *Cartas*. Trad. de Alfonso Blanco Quintela e Mónica Martínez García. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia, 1996.

LLORCA, Vicenç. *O entusiasmo reflexivo. Metáfora e sentido na fin de século*. Trad. de Miguel Anxo Fernán Vello. A Coruña: Espiral Maior, 1996.

SAVATER, Fernando. *Ética para o meu fillo*. Trad. de Xavier Senín. Barcelona: Ariel, 1996.

5. INFANTIL E XUVENIL

- ALCANTARA, Ricardo. *¿Quen traballa na casa?* Madrid: Edelvives, 1996.
- ANGLADA, Mª Angels. *O violín de Auschwitz*. Trad. de Xavier Rodríguez Baixeras. Vigo: Xerais, 1996.
- ANDERSEN, Hans Cristian. *O parruliño feo*. Trad. de Ramón Álvarez Losada. Santiago de Compostela: Sálvora, 1996.
- . *Polgariña*. Trad. de Ramón Álvarez Losada. Santiago de Compostela: Sálvora, 1996.
- BERNOS, Clotilde. *Quero un león*. Madrid: Edelvives, 1996.
- BIEGEL, Paul. *O bandoleiro Hupsika*. Trad. de X. Miguel Barros Taboada. Vigo: Obradoiro, 1996.
- CASTILLO, Fidel del. *A máxica historia do ratiño Pérez*. Trad. de Alfonso García. A Coruña: Rodeira, 1996.
- CLIMENT, Paco. *As desventuras de Xoana Calamidade*. Trad. de María Xesús López Taboada. Madrid: Anaya, 1996.
- CONAN DOYLE, Arthur. *O can dos Baskerville*. Trad. de Bieito Iglesias e Manuel Vázquez. Vigo: Galaxia, 1996
- . *O regreso de Sherlock Holmes*. Trad. de Bieito Iglesias e Manuel Vázquez. Vigo: Galaxia, 1996.
- . *O val do terror*. Trad. de Bieito Iglesias e Manuel Vázquez. Vigo: Galaxia, 1996.
- CORDUKES, Olinda. *O colar do rei*. Trad. de Xabier Senín. A Coruña: Rodeira-Edebé, 1996.
- CROSS, Gillian. *A cabana na árbore*. Trad. de Antón Palacio. Vigo: Obradoiro, 1996.
- GOSCINNY, Uderzo. *Asterix gladiador*. Trad. de Antonio Pichel. Vigo: Galaxia, 1996.
- . *Asterix. A gran travesía*. Trad. de Antonio Pichel. Vigo: Galaxia, 1996.
- . *Asterix nos xogos olímpicos*. Trad. de Antonio Pichel. Vigo: Galaxia, 1996.
- . *Asterix o galo*. Trad. de Antonio Pichel. Vigo: Galaxia, 1996.
- DAHL, Roald. *O dedo máxico*. Trad. de Antón Palacio. Vigo: Obradoiro, 1996.
- DURRELL, Gerard, *O pícnic*. Trad. de Ana Mª Gaitreiro e Fernando Pereira, Vigo: Obradoiro, 1996. (1ª edición, 2ª impresión)
- FANSTEN, Jacques. *A fractura de miocardio*. Trad. de Valentín Arias. Vigo: Xerais, 1996.
- FARIAS, Xoán. *Desde o corazón da mazá*. Trad. de Xulio Cobas Brenlla. Zaragoza: Edelvives, 1995.
- . *Á sombra do mestre*. Trad. de Xavier Senín. Vigo: Obradoiro, 1996.
- GISBERT, Joan Manuel. *Os espellos venecianos*. Madrid: Edelvives, 1996.

GOLDING, William. *Señor das moscas*. Trad. de Xosé María Gómez Clemente. Santiago: Sotelo Blanco, 1996 (2ª edición).

GOMEZ, Carmen. *O dicionario de Carola*. Trad. de Xosé Antonio Neira. A Coruña: Rodeira-Edebe, 1996.

GOMEZ Cerdá, Alfredo. *A pinga de choiva*. Trad. de Xavier Frías. Madrid: Bruño, 1996.

HINTON, S.E. *A lei da rúa*. Trad. de Xosé Antón Palacio. Vigo: Obradoiro, 1996 (1ª edición, 2ª impresión).

GRIMM, Jakob e Wilhem. *O lobo e os sete cabritiños*. Santiago de Compostela: Sálvora, 1996.

—. *Heroe visita o corcovado de Notre-Dame*. Trad. de Pilar Vilaboi. Madrid: Taller de cuentos:1996.

KING-SMITH, Dick. *Babe, o porquiño valente*. Trad. de Álvaro de Prado Vázquez. Vigo: Galaxia, 1996.

LANDA, Mariasun. *A miña man na túa*. Vigo: Xerais, 1996.

LINDO, Elvira. *Manolito Catrollos*. Trad. de Antón Palacio. Madrid: Alfguara-Obradoiro, 1996.

MARTIN, Andreu e Ribera, Jaume. *Alfagan e Flanagan*. Trad. de Xavier Rodríguez Baixeras. Vigo: Xerais, 1996.

PREVERT, Jacques. *Carta das illas bailarinas*. Trad. de Henrique Harguindey. Vigo: Xerais, 1996.

RODARI, Gianni. *Contos á máquina*. Trad. de Valentín Arias. Barcelona: Juventud, 1996.

SANZ, Ignacio. *Meu avó, o pirata*. Trad. de Ricardo Fernández.

SIERRA I FABRA, Jordi. *A nave fantástica*. Trad. de Xulia Fernández e Eugenia Fernández. Madrid: Anaya, 1996.

SIMO, Isabel Clara. *Raquel*. Trad. de Dolores Torres París. Vigo: Xerais, 1996.

SWIFT, Jonathan. *Gulliver*. Trad. de Ramón Álvarez Losada. Santiago de Compostela: Sálvora, 1996.

TAKEYAMA, Michio. *A arpa de Birmania*. Trad. de Joaquín Torres Lago. Madrid: Bruño, 1996.

TWAIN, Mark. *Un ianqui na corte do rei Artur*. Trad. de Abel López. Vigo: Xerais, 1996.

VIEIRA, Alice. *Bloque 12, 2º esquerda*. Trad. de Antón Piñeiro. Vigo: Galaxia, 1996.

WALT DISNEY COMPANY. *A bela e a besta*. Trad. de Helena González Fernández e Sabela Labraña Barrero. Everest Galicia, 1996.

—. *Aladdin*. Trad. de Helena González Fernández e Sabela Labraña Barrero. Everest Galicia, 1996.

—. *Bambi*. Trad. de Helena Fernández González e Sabela Labraña Barrero. Everest Galicia, 1996.

—. *O chepudo de Nôtre Dame*. Trad. de Helena González Fernández. Everest Galicia, 1996.

—. *O rei león*. Trad. de Helena González Fernández e Sabela Labraña Barrero. Everest Galicia, 1996.

—. *Pocahontas*. Trad. de Helena González Fernández e Sabela Labraña Barrero. Everest Galicia, 1996.

WELSH, Renate. *Mélani Miraculi*. Trad. de Alberto Álvarez Lugrís. Vigo. Galaxia, 1996.

6. TRADUCCIÓN NON LITERARIA

A fotografía na arte contemporánea. Trad. de Manuel Armas Munín, Marta Ares e Faxlingua. Santiago: Xunta de Galicia, 1996.

Ana Diz, Carme Hermo, Pablo Orza, Susana Trillo. Trad. de ANOSAR. Santiago: Xunta de Galicia, 1996. (Pintura).

BOLTANSKI, Christian; Clair, Jean e Jiménez, José. *Christian Boltanski, advento e outros tempos*. Trad. de Stephanie Jennings. Santiago: Xunta de Galicia, 1996. (Artes plásticas)

FORNARI, Guliano. *Atlas do corpo*. Trad. de Montserrat Paz Núñez. Vigo: Xerais, 1996.

GALLEGO JORRETO, Manuel. *Museo de Belas Artes da Coruña*. Trad. de Gabinete I+M. Santiago: Xunta de Galicia, 1996. (Museoloxía)

GAUCHER, Jazek. *Historia cronolóxica dos países celtas*. Trad. de Carlos Sixirei Paredes. Sada: Edicións do Castro, 1996.

GUIGON, Emmanuel. *Eugenio Granell: inventario del planeta*. Trad. de Mariluz González Domínguez, Marta Bertrán e Desmond Joyce. Santiago: Fundación Eugenio Granell, 1996. (Pintura).

José M. Fenollera, 1851-1918. Trad. de Anosar. Santiago: Xunta de Galicia, 1996. (Fotografía).

Medardo Rosso. Trad. de Puri Cabido, Asunción Caneda e Marga Neira. Santiago: Xunta de Galicia, 1996. (Artes Plásticas).

O'FLANAGAN, Patrick. *Xeografía histórica de Galicia*. Trad. de María Dolores Martínez Torres. Vigo: Xerais, 1996.